

Az egyéni kutatói kiválóság mércéje- Az MTA új doktorait köszöntötték az Akadémia székházában

6.3.2026 - | Magyar Tudományos Akadémia

A kiemelkedő tudományos munkásságukat egy doktori műben összegző, eredményeik egy kiemelt részét pedig sikeresen megvédő kutatók vehették át az MTA Székház Dísztermében a rangos cím megszerzését igazoló oklevelet.

Az MTA új doktorait köszöntő beszédében Freund Tamás, akadémiai elnök arról beszélt, hogy a doktori eljárás egy hosszú, sok lemondással és munkával járó, de inspiráló, izgalmas és a kutatók pályája szempontjából meghatározó időszak. A magyar tudományosság legfontosabb intézménye, a több mint 200 esztendőes Magyar Tudományos Akadémia pedig idén 103 kiváló kutató eddigi tudományos teljesítményét ismeri el az MTA doktora címmel.

„A kiváló szó ebben az esetben nem pusztán retorikai fordulat. Az MTA doktora cím valóban az egyéni kutatói kiválóság mércéje. Rendkívül értékes külső minőségbiztosítást jelent a magyar tudományos intézményeknek is.”

Mint Freund Tamás az MTA több mint 200 éves nemzeti intézményként továbbra is mércét és igazodási pontot jelent. Nem csupán a tudomány művelői, hanem a tudást és a kultúrát értékelő közönség számára is. Azok számára, akik elismerik azt az értékteremtő és értékmegőrző munkát, amelyet a Magyar Tudományos Akadémia ma is elkötelezetten folytat.

Freund Tamás köszöntője ide kattintva olvasható.

Az akadémiai ünnepségen készült képgaléria a fotóra kattintva nézhető megFotó: mta.hu / Szigeti Tamás

Kamarás Katalin akadémikus, az MTA Doktori Tanácsának elnöke arra hívta fel a figyelmet, hogy az MTA doktora cím mögött nem csak komoly tudományos, hanem erkölcsi elismerés rejlik – az Akadémia és a nemzet egésze számára is kiemelkedően fontos eredmény. „Ez a cím országos szintű, nem belterjes, nem pusztán egy intézményhez kötődik, mert az Akadémia égisze alatt születik.

Az eljárások résztvevői az egész ország területéről érkeznek, sőt egy-egy esetben külföldről is, és az egyetemeket, kutatóintézeteket, egyéb tudományos vagy közművelődési intézményeket egyaránt képviselik.

Ugyanakkor kötődnek az Akadémiához a köztestületi tagságuk, tudományos bizottsági vagy tudományos osztálybeli tagságuk révén.”

Külön örömmel nevezte Kamarás Katalin, hogy a Fiatal Kutatók Akadémiájával egyre erősödik az MTA kapcsolata. Mint mondta, az idei új doktorok között a testület négy tagja is ott található. Számuk a beadott pályázatok alapján évről évre növekvő tendenciát mutat. Ez azt jelenti, hogy az FKA tagjai, a tudományos utánpótlás legaktívabb szószólói színvonalas szakmai munkájuk és áldozatos közéleti szerepvállalásuk mellett az MTA doktora címet is fontosnak tartják.

Kamarás Katalin köszöntője ide kattintva olvasható.

Kollár László főtitkár abból a Magyar Tudományos Akadémia és a Fiatal Kutatók Akadémiája által közösen végzett kutatás eredményéből idézett, amelynek célja a magyarországi és az országhoz kötődő kutatók helyzetének bemutatása volt.

Mint Kollár László fogalmazott: kiderült, hogy „mi működik jól, és láthatóvá vált az is, hogy milyen problémák vannak a magyar kutatóközösség érdekében. Láthatóvá vált némely kérdésben a kutatói közösség megosztottsága is. Ez pedig, még ha a valóság sok ponton fájdalmas is, inspiráló ereje lehet a minőségi változásnak. (...) Az Akadémia és a tudományért felelős intézmények közös felelőssége, hogy a feltárt problémákra adott megfelelő lépésekkel stabil és kiszámítható környezetet, hiteles és átlátható rendszereket teremtsünk, és hogy a kutatók a hazai kutatóközösség érdekében egyre nagyobb bizalommal egyre biztonságosabb jövőképre építve élhessenek.”

Kollár László zárszava ide kattintva olvasható.

Az MTA új doktorainak névsora és rövid bemutatása ide kattintva olvasható.

Az MTA doktora címet 2025-ben megszerzők tudományterületi megoszlása a

matematikai és természettudományok túlsúlyát mutatja, ezt követik az élettudományok, majd a bölcsész- és társadalomtudományok.

A doktori címet szerzők körében továbbra is jelentős a férfiak aránya, ugyanakkor a női kutatók száma emelkedő tendenciát mutat az előző évekhez képest.

A legtöbb MTA doktora címet 2025-ben is a nagy tudományegyetemek és kutatóintézetek adták.

Az MTA új doktorai közül 6-an 40 évnél fiatalabbak. A legtöbben, 31-en a 46. és 50. életévük közöttiek, 17-en pedig elmúltak 61 évesek.

A doktori címek eloszlása az MTA tudományos osztályai között kiegyensúlyozott, ugyanakkor számarányuk alapján kiemelkednek az orvostudományok művelői.

Az MTA doktora címről

A Magyar Tudományos Akadémia – az 1994. évi XL. törvényben meghatározott közfeladatai között – tudományos minősítési rendszert működtet, amelynek keretében többek között a Magyar Tudományos Akadémia doktora címet is adományozza. Az MTA doktora címre 1995 óta lehet pályázni, a korábbi tudományos minősítési rendszerben megszerzett „a tudomány doktora” fokozat egyenértékű az MTA doktora címmel.

Az Akadémia Alapszabályának 24. §-a szerint az MTA doktora címet az Akadémia annak ítélheti oda, aki tudományos fokozattal rendelkezik, az általa művelt tudomány szakot a tudományos fokozat megszerzése óta is eredeti tudományos eredményekkel gyarapította, tudomány szakának mértékadó hazai és nemzetközi tudományos körei előtt ismert és elismert, kiemelkedő tudományos kutatói munkásságot fejt ki, tudományos eredményeit pedig doktori műben foglalja össze.

Az MTA doktora cím egyéni kérelem alapján indult doktori eljárás keretében ítélhető oda. A pályázó

a doktori cím megszerzése iránti eljárás megindítását az Akadémia Doktori szabályzata alapján kérelmezheti.

Az MTA doktora címet nemzeti szinten, egységes alapelvek szerint, de az egyes tudományterületekre jellemző tartalommal, több szűrőn és bizottságon keresztül ítélik oda. Odaítélésével és az ahhoz vezető összetett fokozatszerzési eljárással a Magyar Tudományos Akadémia és a Doktori Tanács célja a kutatói minőség hitelesítése az ország nemzetközi szinten is elismert kutatói közössége által. Az MTA doktora cím garantálja, hogy az azt megszerző kutató tudományos értékeket hozott és hoz létre, és közvetíti ezeket a társadalom számára.

A mindenkori tudományos kutatás alapvető értékmérője a hozzáértő pályatársak kritikai véleménye. Az MTA doktora címre pályázó kutatóknak egy tiszta, átlátható, nemzetközi szintű követelményrendszernek kell megfelelniük: egyéni pályázataik komplex, független bírálati folyamatban vesznek részt. Az MTA doktora cím tudományos tisztaságának garanciáját sokoldalú szakértői bizottságok, közel 3000 szakértő kutató munkája jelenti. A bírálati eljárásban részt vevők kivétel nélkül mind tudományos fokozattal rendelkeznek, többségükben egyetemi tanárok, emellett akadémiai és más kutatóintézetek kutatói és külföldi szakértők.

Az MTA doktora cím egy a kutatóhelyek belső viszonyaitól független, nemzetközi mércével mért tudományos minőség. A doktori cím elnyerésére benyújtott pályamunkák pedig egyben az Akadémia eredeti hivatását is folytatják, hiszen a tudományok magyar nyelven való művelését jelentik.

A 2025. december 31-i állapot szerint 2593 fő rendelkezett a korábbi, „a tudomány doktora”, illetve az 1995 óta pályázható, az MTA doktora címmel.

https://mta.hu/mta_hirei/az-mta-uj-doktorait-koszontottek-az-akademia-szekhazaban-115113